

Tussenrapportage
Preventieproject voor
Marokkaanse jongeren
Osdorp

Amsterdam, oktober 1991
Van Dijk, Van Soomeren en Partners
Cor van 't Hoff

Inhoud

	pag.
1 Inleiding	1
2 De situatie in Osdorp	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Onderwijs	2
2.3 Politie	6
2.4 Welzijn	7
3 Samenwerkingsrelaties	10
4 Vormgeving project	12
4.1 Inleiding	12
4.2 Doelstelling en doelgroep	12
4.3 Uitvoering en sturing	14
4.4 Methodiek	15
4.5 Werkplan	17
5 Planning	19

1 Inleiding

In de loop van 1990 bereikten het stadsdeel Osdorp diverse signalen omtrent de zorgwekkende situatie van Marokkaanse jongeren. Vele jongeren zouden regelmatig spijbelen van school en deelnemen aan criminele activiteiten. Buurtbewoners klaagden over de overlast die men ondervindt van groepen rondhangende jongeren, waaronder veel Marokkanen.

Deze geluiden vormden voor het stadsdeel aanleiding tot de organisatie van een discussie-avond met instellingen die betrokken zijn bij de problematiek van deze jongeren. Aan deze bijeenkomst, werd deelgenomen door scholen, de leerplichtambtenaar, een officier van justitie, het welzijnswerk, Marokkaanse organisaties en ambtenaren en bestuurders van stadsdeel Osdorp.

Conclusie van deze avond was, dat de genoemde problematiek een specifieke aanpak vereist.

Naar aanleiding hiervan is begin 1991 door stadsdeel Osdorp bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken een aanvraag ingediend voor subsidiëring van een Preventieproject voor Marokkaanse jongeren. De hoofddoelstellingen van dit project zijn het verbeteren van de maatschappelijke positie van Marokkaanse jongeren en het voorkomen van veel voorkomende criminaliteit en marginalisering.

In het project wordt voorzien in de aanstelling van een projectfunctionaris en een contactfunctionaris (bemiddelaar).

Het ministerie beschikte positief op de subsidie-aanvraag en kende in eerste instantie een bijdrage toe voor de kosten van vooronderzoek en daaraan gekoppeld, de ontwikkeling van een projectopzet.

Door het stadsdeel is opdracht verstrekt aan Bureau Van Dijk, Van Someren & Partners om de voorfase uit te voeren. Op 1 juli 1991 is hiermee een start gemaakt.

In deze tussenrapportage wordt ingegaan op de eerste fase van het vooronderzoek.

In deze fase is de situatie van allochtone en met name Marokkaanse jongeren in Osdorp onderzocht. Er zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van organisaties en instellingen in Osdorp die met Marokkaanse jongeren te maken hebben. Daarnaast is ook gesproken met vertegenwoordigers van organisaties buiten het stadsdeel waar Osdorpse jongeren regelmatig mee te maken hebben. Hierbij is nagegaan in hoeverre instellingen die met de problematiek te maken hebben tot samenwerking met het project bereid zijn.

Tevens zijn zogenaamde flankerende projecten geïnventariseerd en is een taakomschrijving van de bemiddelaar en een werkplan ontwikkeld.

Leeswijzer

In deze notitie wordt in hoofdstuk 2 wordt verslag gedaan van de belangrijkste bevindingen van de gevoerde gesprekken en wordt ingegaan op de situatie van allochtone, en vooral van Marokkaanse jongeren in Osdorp. In hoofdstuk 3 wordt aandacht geschonken aan de eventuele samenwerkingsrelaties tussen het project en de diverse instellingen.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de vormgeving van het project en in hoofdstuk 5 op de planning voor de tweede periode van de voorfase.

2 De situatie in Osdorp

2.1 Algemeen

De meest recente gegevens over de bevolkingsopbouw van stadsdeel Osdorp betreffen de situatie per 1 januari 1990. Het totale aantal inwoners van het stadsdeel bedroeg toen 35.256 personen.

Het aantal allochtone (dat wil zeggen Marokkaanse en Turkse) inwoners bedroeg 2.963 personen, dat is 8.4%. Het aantal Marokkaanse inwoners was 2.018, dat is 5.7% en het aantal Turkse 945, of 2.7%¹.

De opbouw van de Marokkaanse bevolking van Osdorp is per 1-1-1990 als volgt:

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
00 - 03 jaar	142	133	275
04 - 07 jaar	154	160	314
08 - 12 jaar	164	140	304
13 - 17 jaar	99	118	217
18 - 24 jaar	99	91	190
25 - 29 jaar	87	74	161
30 - 39 jaar	135	120	255
40 - 49 jaar	123	76	199
50 - 64 jaar	67	33	100
65+	3	-	3
Totaal	1.073	945	2.018

Ervan uitgaande dat het project zich vooral richt op jongeren in de leeftijd van 10 tot 18 jaar, omvat de doelgroep ongeveer 400 jongeren, dat is een vijfde van de totale populatie van Marokkanen in het stadsdeel.

2.2 Onderwijs

Basisonderwijs

Van het basisonderwijs in Amsterdam zijn per 16 januari 1991 de percentages allochtonen per school bekend. Het totale aantal basisschool-leerlingen in Osdorp is op dat moment 2.517. Van deze leerlingen is 47.2% allochtoon; 25.3% is van Marokkaanse herkomst en 8.5 van Turkse.

Volgens deze gegevens zijn er in het stadsdeel vier scholen met veel allochtone leerlingen, namelijk:

- Sternhove (openbaar) met 94.3%; van de leerlingen is 72.2% Marokkaans,
- Osdorperban (openbaar) met 77.4%; van de leerlingen is 40.6% Marokkaans,

1 Bron: 'De Amsterdammers in acht bevolkingscategorieën', O+S, het Amsterdamse Bureau voor Onderzoek en Statistiek.

- Johannes (protestants-christelijk) met 61%; van de leerlingen is 26.7% Marokkaans,
- Sint Lukas (rooms-katholiek) met 57.4%; van de leerlingen is 16.2% Marokkaans.

Met de directeuren van de drie basisscholen met de meeste allochtone leerlingen is een gesprek gevoerd.

In het algemeen vertonen weinig Marokkaanse leerlingen van de basisscholen gedragsproblemen. Spijbelen door basisschool-leerlingen komt weinig voor; Marokkaanse leerlingen onderscheiden zich hierbij niet van anderen, noch in negatieve, noch in positieve zin.

Wanneer zich problemen voordoen met Marokkaanse leerlingen worden deze veelal door de school zelf opgelost. Ouders komen naar de school wanneer daar bij concrete probleemgevallen om wordt gevraagd. Indien nodig schakelen scholen hun OETC-leerkracht in bij de oplossing van een eventueel probleem; met name in de richting van ouders kunnen deze een belangrijke rol spelen.

De gesprekspartners maken de kanttekening dat zij nauwelijks inzicht hebben in de gedragingen van de leerlingen buiten schooltijd. Het is hen onbekend of zich daar problemen voordoen.

Leerproblemen doen zich wel regelmatig voor bij Turkse en Marokkaanse kinderen. Veel kinderen hebben reeds een ontwikkelingsachterstand als zij op 4 - of 6-jarige leeftijd op school komen. Ook spreken deze kinderen vaak slecht Nederlands. Dit heeft, ondanks de extra aandacht die scholen aan deze leerlingen geven, op langere termijn invloed op de doorstroming van deze leerlingen: een relatief groot gedeelte wordt naar het lager beroeps-onderwijs verwezen.

In het basisonderwijs klaagt men over de betrokkenheid van Marokkaanse ouders bij de school: ouderavonden worden slecht bezocht. Bovendien kan de school vooral de moeders van de leerlingen niet bereiken.

Veel ouders schuiven volgens de gesprekspartners verantwoordelijkheden af: voor de gang van zaken op school is de school verantwoordelijk en de bemoeienis van de ouders is gering.

OETC

Vervolgens is gesproken met OETC-leerkrachten van twee van deze basisscholen. Zij wijzen erop dat problemen bij Marokkaanse kinderen vooral ontstaan vanaf 12-jarige leeftijd. Een aantal ouders ervaart problemen bij de opvoeding van de kinderen en ze zijn vaak machteloos om deze tot een oplossing te brengen. Veel ouders zijn analfabeet en hebben nauwelijks onderwijs genoten. Oorzaak van het feit dat kinderen met de politie in aanraking komen is volgens een leerkracht onder andere, dat zij weinig of geen zakgeld krijgen. Jongeren zien dat anderen spullen hebben (bijvoorbeeld snoep, kleding of sportschoenen) die zij zich niet kunnen veroorloven. Sommigen hebben weliswaar een baantje (de krant rond brengen) maar al snel vindt men dat dit te weinig opbrengt en tracht men op andere wijze aan spullen te komen. In het begin gaat het om kleine winkeldiefstallen, maar onder invloed van oudere jongens gaan jongeren soms snel over tot het plegen van ernstiger feiten.

Naar de mening van de leerkrachten zou aan ouders voorlichting gegeven moeten worden over de gang van zaken in Nederland op het gebied van de politie en het onderwijs. Tevens zouden ouders moeten worden geadviseerd over de opvoeding van hun kinderen. Ook de OETC-leerkrachten zelf kunnen hierin een rol vervullen.

Speciaal onderwijs

De openbare school voor ZMOK te Osdorp heeft een regionale functie; slechts een klein percentage van de 82 leerlingen in de leeftijd van 6 tot en met 13 jaar, is in het stadsdeel woonachtig. Ruim 10% van de leerlingen is van Marokkaanse herkomst en het percentage allochtonen stijgt de laatste jaren.

De schoolleiding ervaart veel problemen bij de plaatsing en de begeleiding van Marokkaanse leerlingen. Marokkaanse ouders schamen zich voor de plaatsing van hun kind op de school omdat ze menen dat de school voor 'gekke kinderen' bedoeld is en hun kind daar niet thuis hoort. Deze ouders verzetten zich dan ook vaak tegen de plaatsing en soms wordt het kind zelfs uit het gezin verstoten.

Daarnaast houden Marokkaanse ouders als het kind eenmaal op de school zit het contact met de school af en wil men niet op de problemen van het kind ingaan. Dit heeft als gevolg dat moeilijkheden van de leerling onvoldoende aan te pakken zijn, terwijl dat juist een belangrijk aspect is van de methodiek van de school.

Voortgezet onderwijs

In Osdorp is één school voor voortgezet onderwijs die door een groter aantal Turkse en Marokkaanse leerlingen wordt bezocht. Op het Caland-lyceum met een Leao-, Mavo-, Havo- en Vwo-afdeling, is ongeveer 40% van de leerlingen allochtoon. Ongeveer 20% is van Marokkaanse herkomst en 8% van Turkse. Het grootste deel van deze leerlingen zit in de Leao/Mavo-afdeling.

De school tracht ongeoorloofd verzuim tegen te gaan met behulp van een registratiesysteem. Wanneer spijbelen wordt geconstateerd, grijpt men in: ouders worden gebeld en de leerplichtambtenaar wordt ingeschakeld.

Een andere registratie, het leerlingenvolgsysteem, geeft inzicht in de prestaties van de leerlingen. Deze leerprestaties zijn over het algemeen redelijk. Een aspect dat hierbij een rol speelt, is het feit dat de school hoge toelatingseisen hanteert, namelijk minimaal Leao op C-niveau.

De school ervaart problemen met Marokkaanse leerlingen, meer dan met Turkse. Met name Marokkaanse jongens vertonen gedragsproblemen, zij verzetten zich tegen het gezag vooral van leraressen.

Er is een zorgbreedte-overleg op de school waaraan behalve mentoren en leerlingenbegeleiders, ook de leerplichtambtenaar en het PPI deelnemen. Probleemgevallen worden in dat overleg besproken en er wordt gezamenlijk naar oplossingen gezocht.

Hoewel verwijdering van leerlingen van de school in verband met gedragsproblemen zoveel mogelijk wordt voorkomen, gebeurt dit toch enkele malen per jaar. In ongeveer de helft van de gevallen betreft het dan Marokkaanse leerlingen.

In het voortgezet onderwijs heeft men dezelfde ervaring als in het basisonderwijs: Marokkaanse ouders zijn moeilijk bij de school te betrekken.

Veel Osdorpers gaan buiten het stadsdeel naar een school voor voortgezet onderwijs. Marokkaanse leerlingen gaan onder andere naar de Scholengemeenschap Westelijke Tuinsteden (SWT) en de J.W. Willemsen/Irene-school (Willemsen); beide scholen zijn gevestigd in Geuzenveld/Slotermeer.

De SWT heeft 245 leerlingen, waarvan 158 Turkse en Marokkaanse (dat is 64%). De groep Marokkaanse leerlingen is de grootste. Ook hier worden bepaalde toelatingseisen gehanteerd. Eén ervan is dat het kind Nederlands

aanspreekbaar is: men moet de laatste 4 jaren voor aanmelding in Nederland op school hebben gezeten.

De SWT heeft geen specifieke voorzieningen voor allochtone leerlingen in de vorm van leerlingen- of huiswerkbegeleiding.

Marokkaanse leerlingen leveren volgens deze school niet meer problemen op dan anderen. De school heeft een vrij streng regime met duidelijke regels, straffen op regelovertreding en een spijbelregistratie.

In sommige gevallen moeten de ouders voor een gesprek op school komen in verband met de zich voordoende problemen. Vaak doen zich daarbij taalproblemen voor en schakelt men regelmatig de leerkracht Arabisch in. Als dat niet mogelijk is, weet de school uit ervaring dat ouders soms niet weten waarover het gesprek gaat, maar stemt men desalniettemin in met een voorstel van de school.

De Willemsen heeft ongeveer 1000 leerlingen, waarvan de helft van Marokkaanse herkomst is. Een aanmerkelijk gedeelte van deze leerlingen bevindt zich in de 'eerste opvang': dat zijn ongeveer 20 klassen van gemiddeld 16 leerlingen die niet Nederlands aanspreekbaar zijn. Die eerste opvang duurt maximaal 2 jaar.

Deze school kent wel specifieke voorzieningen voor allochtone leerlingen, bijvoorbeeld 3 Marokkaanse en 2 Turkse leerlingenbegeleiders. Deze begeleiders kunnen ingeschakeld worden direct door de leraar of via de schoolbegeleidingscommissie waarin mentoren, de leerplichtambtenaar en het PPI participeren. De problemen waarmee de begeleiders geconfronteerd worden nemen diverse vormen aan, zoals spijbelen, geen huiswerk maken, weigering deel te nemen aan gym, vernielingen en gedragsproblemen. Ongeveer 10% van de Marokkaanse leerlingen zou volgens de begeleiders problemen hebben. Indien nodig worden de ouders van de jongere bij de probleemoplossing betrokken. Hierbij ervaren de begeleiders het feit dat zij van Marokkaanse herkomst zijn duidelijk als voordeel: zij krijgen snel contact met ouders en slagen erin problemen op te lossen.

Overigens zijn naar de mening van de begeleiders niet alleen de leerlingen verantwoordelijk voor de problemen die zich voordoen, maar speelt de school ook een belangrijke rol. Als een leraar ziek is, wordt vaak niet voor een invaller gezorgd, waardoor spijbelen bijna uitgelokt wordt. Daarnaast is er een grote tegenstelling tussen oudere autochtone leraren die uit de praktijk afkomstig zijn (bijvoorbeeld uit de bouw) met weinig pedagogische achtergrond en de allochtone leerlingen. De begeleiders melden deze zaken bij de directie van de school.

Gevolg van de activiteiten van de begeleiders is, dat er bij de leiding van de Willemsen bereidheid is ontstaan om veranderingen aan de brengen binnen de organisatie van de school die de allochtone leerling ten goede komen.

Er zijn een aantal concrete projecten op de school:

- er wordt huiswerkbegeleiding voor allochtone leerlingen binnen de school opgezet,
- er is een praktisch gericht vijfde leerjaar,
- men tracht in samenwerking met PPI, SaC en Buurthuis Slotermeer de deelname van leerlingen sport(verenigingen) te stimuleren.

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar van stadsdeel Osdorp heeft veel te maken met allochtone jongeren die problemen op school hebben, maar ook daarbuiten.

Met leerlingen in het basis-onderwijs heeft zij regelmatig bemoeienis met Marokkaanse en Turkse leerlingen die te lang op vakantie gaan. Daarnaast verzui- men oudere Marokkaanse kinderen soms omdat zij voor de ouders moeten tolken.

Voor wat betreft het voortgezet onderwijs heeft de Osdorpse leerplichtambte- naar bemoeienis met Marokkaanse leerlingen van het Caland-lyceum. Het gaat onder andere om spijbelen, te laat komen, schorsingen en verwijderingen van school. Aangezien de leerplichtambtenaar deelneemt aan het zorgbreedte-over- leg op de school wordt zij snel bij probleemgevallen betrokken.

Met leerlingen van scholen buiten Osdorp krijgt zij te maken indien deze door andere leerplichtambtenaren worden doorverwezen.

Het bieden van maatschappelijke zorg heeft de prioriteit van de leerplichtamb- tenaar. In dat kader legt zij veel huisbezoeken af, vooral ook bij Marokkaanse gezinnen. Binnen de taak van zorgverlening, heeft de leerplichtambtenaar twee mogelijkheden:

- zelf helpen,
- inschakeling van hulpverlening indien nodig.

Pas in uiterste gevallen wordt door de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opgemaakt.

In tegenstelling tot scholen weet de leerplichtambtenaar wel iets van het doen en laten van jongeren buiten schooltijd, omdat jongeren haar daar - al of niet onder druk - over vertellen. Zij is pessimistisch over de ontwikkelingen rondom Marokkaanse jongeren: problemen zijn groot en worden alleen maar groter. Volgens haar moet al vroeg begonnen worden met preventie ten behoeve van deze jongeren, namelijk al vanaf 4- of 6-jarige leeftijd.

De leerplichtambtenaar van Geuzenveld/Slotermeer heeft bemoeienis met de SWT en de Willemsen, en dus met Osdorpse jongeren. De leerplichtambtenaar verleent kinderen uit het eigen stadsdeel de meeste zorg; leerlingen met om- vangrijke problemen die in andere stadsdelen wonen, worden regelmatig door- verwezen naar de leerplichtambtenaar van dat stadsdeel.

Hij is minder somber gestemd over de situatie van Marokkaanse leerlingen dan zijn Osdorpse collega. Hij krijgt wel vaak te maken met Marokkaanse leerlin- gen, maar dat vindt vooral zijn verklaring in het feit dat er meer Marokkanen in het stadsdeel wonen dan bijvoorbeeld Turken.

Ook deze leerplichtambtenaar signaleert dat de Marokkaanse kinderen waar- mee hij te maken krijgt jonger worden; hij krijgt steeds meer aanmeldingen vanuit het basisonderwijs. Zijn ervaring is dat Marokkaanse kinderen in het algemeen graag naar school willen.

Ondanks deze positieve geluiden wijst de leerplichtambtenaar erop dat het uitvalpercentage van allochtone leerlingen erg hoog is, namelijk ongeveer 70%. Een van de oorzaken van problemen in het onderwijs is volgens deze leerplicht- ambtenaar, dat allochtone leerlingen een - intellectueel gezien - te lage vorm van onderwijs volgen en daardoor gefrustreerd raken. Door middel van gesprek- ken met kinderen en hun ouders tracht de leerplichtambtenaar problemen op te lossen.

2.3 Politie

De politie in Osdorp - wijkteam Meer en Vaart, onderdeel van district 6 - heeft vaak contact met Marokkaanse jongeren, veel minder met Turkse.

De afhandeling van de strafrechtelijk minderjarigen binnen het district, dat zijn jongeren van 12 tot 18 jaar, gebeurt door het Tienerteam. Dit team waaraan 6

rechercheurs zijn verbonden, had in 1990 te maken met ongeveer 650 jongeren, waarvan het merendeel (ongeveer 80%, dat zijn ruim 500 jongeren) van Marokkaanse herkomst is. In 1991 zijn al ruim 400 jongeren met het Tienerteam in aanraking gekomen, waarvan volgens de politie een groot deel (100 à 200) als 'probleem-jongeren' bestempeld kunnen worden. Welk deel van deze jongeren in Osdorp woont, is niet bekend.

De strafbare feiten waarvan zij verdacht worden, variëren van winkeldiefstallen tot berovingen. Kenmerkend voor Marokkaanse jongeren is volgens de politie, dat zij op anderen vaak bedreigend overkomen en ook regelmatig daadwerkelijk geweld gebruiken.

Veel jongeren komen op jonge leeftijd, dat wil zeggen voordat ze 12 jaar zijn, met de politie in aanraking.

Terwijl het recidive-percentages altijd hoog lag, is het Tienerteam erin geslaagd dit tot zo'n 20% terug te brengen.

Hoewel daar in het verleden sprake van was, meent een ervaren medewerker van het Tienerteam dat momenteel niet gesproken kan worden van jeugdbendes onder Marokkaanse jongeren. Deze jongeren opereren niet in georganiseerd verband maar handelen veeleer impulsief en er is vaak geen lijn in hun activiteiten te ontdekken.

Omdat er in Osdorp geen jongerencentrum is hebben deze jongeren geen eigen plek, terwijl zij daar wel behoefte aan hebben. Er zijn wel plekken waar deze jongeren zich verzamelen; tot voor kort gebeurde dat op het Dijkgraafplein. Ook bij het Caland-lyceum verzamelt men zich, maar daar gaat het niet zozeer om criminele jongeren.

Het Tienerteam handelt als opspoorder van strafbare feiten niet alleen repressief, men tracht ook hulpverlening aan vooral Marokkaanse jongeren op gang te brengen. Dit gebeurt op twee manieren:

- men verleent zelf hulp aan jongeren,
- men verwijst jongeren die hulp nodig hebben naar een hulpverlener; in de meeste gevallen is dat naar Hans Blomsma, of diens Stichting Hulpverlening Marokkaanse Jongeren.

De politie onderhoudt nauw contact met jongeren die met haar in aanraking komen. Dit heeft tot gevolg dat jongeren de politie vertrouwen en daar soms ook zelfs met problemen aankloppen.

Veel jongeren hebben problemen met hun vaders volgens het Tienerteam. Geld is een belangrijke oorzaak van deze problemen: ouders zouden weinig geld aan hun kinderen willen besteden. Daarnaast moeten jongeren vaak hun verdiensten uit een baantje afstaan aan hun ouders, hetgeen conflicten oplevert.

Ook de politie is van mening dat Marokkaanse ouders verantwoordelijkheden afschuiven op andere instanties.

De politie is negatief over de meeste instellingen en organisaties die zich met Marokkaanse jongeren bezig houden. Zij constateert dat de reguliere hulpverlening (bijvoorbeeld het JAC en Streetcornerwerk) weinig of niets voor deze jongeren doet. Ook scholen en het welzijnswerk betekenen onvoldoende voor deze jongeren.

2.4 Welzijn

Stichting Welzijn Westelijke Tuinsteden

De Stichting Welzijn Westelijke Tuinsteden (SWWT) speelt op het welzijnsterrein een rol. Zij heeft het beheer over enkele buurthuizen waar allochtone

jongeren deel kunnen nemen aan de reguliere activiteiten en organiseert specifieke activiteiten voor Marokkaanse en Turkse jongeren of heeft daartoe plannen.

De jongerenwerkers die bij deze stichting in dienst zijn en die aan buurthuizen zijn verbonden, vangen signalen op betreffende de problematiek van jongeren. Bij hen is het bekend, dat er groepen jongeren in Osdorp actief zijn, die overlast veroorzaken maar die soms ook betrokken zijn bij criminele activiteiten.

Vooraf Marokkaanse jongeren zouden hier deel van uitmaken.

De SWWT geeft zelf aan dat zij er onvoldoende in slaagt in contact te komen met allochtone jongeren en deze de reguliere activiteiten aan te bieden.

Personele aspecten binnen de eigen organisatie (vacatures), maar ook het feit dat het vaak om 'zware jongens' gaat die moeilijk bereikbaar zijn, spelen hierin een rol.

Het sport-circuit, een project waarbij sportactiviteiten worden aangeboden aan allochtone jongeren, is een voorbeeld van een project waarbij geprobeerd wordt deze doelgroep wel te bereiken. Dit lukte in eerste instantie, maar door het vertrek van de betreffende sportwerker kon dit succes niet doorgezet worden.

Daarnaast zijn er in Osdorp nog 2 projecten (beoogd) voor deze jongeren:

- een scholingsproject voor allochtone meisjes (plan),
- een werkproject voor jongeren waar ook Marokkaanse jongeren aan deelnemen (technische werkplaats).

De SWWT constateert dat Marokkaanse jongeren op tal van gebied problemen hebben en staat een integrale aanpak van die problemen voor. Onder andere de politie, scholen en het welzijnswerk (jeugd/buurtwerk) moeten samenwerken om tot een oplossing van de problemen te komen. Momenteel bestaan er weinig of geen structurele contacten tussen het buurt- en jongerenwerk en bijvoorbeeld de politie of scholen.

Volgens de SWWT moet de oplossing van de problemen veeleer gezocht worden in de aanstelling van een netwerk-ontwikkelaar en niet zozeer in de aanstelling van een bemiddelaar.

Stichting Eerstelijns Zorg Osdorp

Ook met de Stichting Eerstelijns Zorg Osdorp (SEZO), waarin het maatschappelijk werk, de sociaal raadslieden en de wijkpost voor ouderen zijn verenigd, is gesproken. Met name de beide eerstgenoemde voorzieningen hebben een uitgebreide Marokkaanse cliëntenkring, zij het dat op het maatschappelijk werk niet of nauwelijks een beroep gedaan wordt door jongeren. Bij het maatschappelijk werk is een Marokkaanse aangesteld.

Volgens het maatschappelijk werk is de situatie van Marokkaanse jongeren ernstig en moet er hoognodig iets gebeuren. Problemen beginnen op jonge leeftijd, blijven lang doorgaan en soms steeds groter. Ook Marokkaanse meisjes verkeren in een moeilijke situatie; voor hen worden te weinig gerichte activiteiten ondernomen.

Het maatschappelijk werk wordt geconfronteerd met de volgende problemen van Marokkaanse cliënten:

- relatieproblemen, tussen man en vrouw,
- gok- en drankverslaving van mannen waardoor financiële problemen ontstaan,
- werkloosheid,
- in verband met problemen thuis melden zich jongeren (ouder dan 18 jaar) die op zoek zijn naar zelfstandige woonruimte,

- vragen over opleiding,
- uithuwelijking van jonge meisjes; in zo'n geval vindt bemiddeling plaats tussen meisjes en hun ouders.

Om te komen tot een werkelijke oplossing van de problemen vindt men dat de hulpverlening dieper de gezinnen in moet gaan en dat de werkloosheid aangepakt wordt. Bovendien zouden scholen meer controle uit moeten oefenen over de kinderen en ouders sneller op de hoogte stellen. Ook voor een bemiddelaar ziet men veel mogelijkheden.

3 Samenwerkingsrelaties

Per instelling geven we nu de eerste standpunten over de samenwerking met het Preventie-project.

Onderwijs

- In het basisonderwijs staat men positief ten opzichte van het Preventie-project. Hoewel men vanuit deze onderwijsvorm niet direct verwacht vaak een beroep op de diensten van een bemiddelaar te doen, wil men wel samenwerken met het project. Basisscholen staan open voor een bemiddelaar en zien het belang van het formeren van een netwerk.
Ook een school voor speciaal onderwijs ziet een taak voor de bemiddelaar weggelegd en stelt samenwerking op prijs.
- De OETC-leerkrachten van basisscholen stemmen in met de komst van een bemiddelaar en geven aan dat zij voor samenwerking open staan.
- De scholen voor voortgezet onderwijs in het stadsdeel en de twee erbuiten met veel Osdorpse leerlingen, zien eveneens goede mogelijkheden tot samenwerking.
Zeker het Calandlyceum is bereid tot het maken van afspraken waarin de samenwerking nader kan worden ingevuld. Naar verwachting is datzelfde mogelijk met de Willemsen/Irene-school, terwijl de samenwerking met de Scholengemeenschap Westelijke Tuinsteden aanvankelijk meer incidenteel zal zijn.
- Ook de leerplichtambtenaren van Osdorp en van Geuzenveld/Slotermeer staan positief ten opzichte van het Preventie-project. Zij zien het belang van nauwe samenwerking met het project en zijn hier graag toe bereid.

Politie

- De politie, zowel de leiding als het uitvoerende Tienerteam, vindt het belangrijk dat er een preventie-project voor deze jongeren komt en wil daarmee samenwerken. De bemiddelaar zal door de politie worden ingeschakeld wanneer men dat nodig en zinvol acht.
Daarnaast wijst men op het belang van het opzetten van netwerken rondom deze jongeren waar ook bijvoorbeeld een sportclub, een leerplichtambtenaar en werkers van buurtcentra deel van uitmaken.

Welzijnswerk

- De SWWT is voorstander van de aanstelling van een netwerkontwikkelaar. Deze stichting acht bemiddeling door de medewerker van het Preventie-project minder noodzakelijk, al ziet men het project wel als een van de instrumenten om de positie van jongeren te verbeteren. Men wil dan ook samenwerken met het project.

- De SEZO, en met name het onderdeel maatschappelijk werk, is positief over de project-plannen. Men wijst op het belang van de aanwezigheid van een bemiddelaar en wil met het project samenwerken.

Samenvattend stellen we vast dat instellingen over het algemeen het initiatief van het stadsdeel tot de opzet van een preventieproject toejuichen. Binnen het stadsdeel is een breed draagvlak voor het project aanwezig. Men ziet het belang van een aanpak van de problemen van vooral Marokkaanse jongeren en wil daarin met het project samenwerken.

Bestaande voorzieningen

Het feit dat reeds enkele voorzieningen voor allochtone jongeren binnen het stadsdeel aanwezig zijn, die ook door een bemiddelaar benut kunnen worden, betekent een vergroting van de kansen van succes van het project. Deze voorzieningen zijn voor jongeren in diverse leeftijden.

Zo zijn er voorbeelden op het gebied van het onderwijs in Osdorp:

- Het pedagogisch peuter-project 'Sindibad', opgezet in samenwerking tussen het stadsdeel Osdorp en de SWWT, heeft ten doel het schoolsucces van Marokkaanse kinderen te vergroten. Hier is kennis over de problematiek van Marokkaanse jongeren aanwezig.
- De basisscholen trachten, onder andere door gerichte aandacht en door inschakeling van de OETC-leerkrachten, hun Turkse en Marokkaanse leerlingen een goede begeleiding te geven.
- In het voortgezet onderwijs wordt een leerlingen-volgsysteem en een spijbel-registratie gehanteerd, waarmee ook problemen onder Marokkaanse leerlingen snel gesignaleerd worden.
- Het buurtwerk biedt in de vorm van een technische werkplaats, ook een opvangmogelijkheid voor Marokkaanse schooluitvallers. Doel hiervan is deze jongeren te laten instromen in vervolgonderwijs of een baan.

Ook zijn er diverse allochtone organisaties actief in Osdorp:

- In de Moskeeën worden activiteiten voor kinderen georganiseerd waaraan door velen wordt deelgenomen.
- De Marokkaanse vereniging Marhaba heeft plannen activiteiten op te zetten voor Marokkaanse kinderen en jongeren.

4 Vormgeving project

4.1 Inleiding

Op basis van de in hoofdstuk 2 weergegeven gesprekken en op basis van opgedane ervaringen binnen andere preventieprojecten (Amersfoort en Gouda²) komen we in dit hoofdstuk tot een nadere bepaling van de vorm van het project.

Hierbij wordt aandacht geschonken aan de doelstelling en doelgroep van het project (4.2), aan de uitvoering en sturing (4.3) en aan de methodiek van de hulpverlening (4.4). Tenslotte wordt ook een werkplan aangegeven (4.5).

4.2 Doelstelling en doelgroep

De hoofddoelstellingen van het Preventieproject zijn het verbeteren van de maatschappelijke positie van Marokkaanse jongeren en het voorkomen van veel voorkomende criminaliteit en marginalisering.

Jongeren staan centraal in het project en bij de bemiddeling wordt uitgegaan van het belang van de jongere. Om hulp te kunnen bieden dient het vertrouwen van de jongere gewonnen te worden.

Uit de in de voorfase gevoerde gesprekken blijkt dat het project zich onder andere moet richten op de sector politie. Het aantal Marokkaanse jongeren dat in verband met de verdenking van een misdrijf in aanraking komt met de politie is groot. Een politiecontact kan een belangrijk signaal zijn van problemen en is bovendien een goed moment voor de start van hulpverlening. Het verdient dan ook aanbeveling het zwaartepunt van de projectactiviteiten bij de politie te leggen.

Met name in geval van een eerste of tweede politiecontact van een jongere is goede begeleiding noodzakelijk. Er moet gewezen worden op de gevaren van het gedrag en eventuele problemen moeten worden besproken. De bemiddelaar kan een belangrijke rol spelen bij het in kennis stellen van ouders door de politie en daarbij adviseren.

Ook bij jongeren met meerdere politiecontacten is het van belang eventuele problemen te verduidelijken en deze trachten op te lossen.

Maar ook in de sector school doen zich problemen voor. Om diverse redenen (taalachterstand, demotivatie, problematische doorstroming, gebrek aan ondersteuning, problematische relaties met leraren) verlaten veel Marokkaanse jongeren het onderwijs zonder diploma en hetgeen hun kan kansen op de arbeidsmarkt beperkt. Extra begeleiding van jongeren kan de mogelijkheden binnen het onderwijs vergroten en schooluitval voorkomen.

Criminaliteit en een afgebroken schoolcarrière vormen een bedreiging voor het toekomstperspectief van de jongeren.

In verband met problemen in de sectoren politie en school kan het project aan jongeren een hulpaanbod doen. Vele jongeren hebben behoefte aan praktische hulp, het project moet daar zoveel mogelijk op inspelen en deze hulp bieden.

2 Zie ook: Criminaliteitspreventie onder allochtonen: evaluatie van een project voor Marokkaanse jongeren, G.J. Terlouw (m.m.v. G. Susanne), Arnhem: Gouda Quint, 1991

Daarnaast dient het project ervoor zorgen dat doorverwijzing plaatsvindt, wanneer dat tot de mogelijkheden behoort. Om er zeker van te zijn dat jongeren gebruik kunnen maken van de bestaande voorzieningen (bijvoorbeeld dagprogramma's van het PPI voor leerplichtige jongeren die niet naar school gaan), dient doorverwijzing onder begeleiding plaats te vinden.

Om tot een oplossing van problemen te komen is het van belang dat de ouders van de jongere in de hulpverlening betrokken worden. Vooral voor het jongere deel van de doelgroep (jongeren tot ongeveer 14 à 15 jaar) is de rol van ouders cruciaal. Vanwege taalproblemen, onbekendheid met de gang van zaken in Nederland en onbegrip slagen sommige ouders er onvoldoende in deze rol vorm te geven. Ouders dragen verantwoordelijkheid voor de jongeren en moeten hierin door het project worden ondersteund.

Daarnaast doen zich in de relaties tussen jongeren en hun ouders - in veel gevallen de vader - problemen voor. Sommige ouders stellen te hoge eisen aan hun kind of geven het kind weinig zelfstandigheid. Anderen hebben geen grip op hun kinderen. Bemiddeling door het project kan een aanzet vormen tot een oplossing en de communicatie tussen de jongere en diens ouders bevorderen. Verbetering dan wel instandhouding van de banden binnen het gezin kan ertoe bijdragen dat marginalisering wordt voorkomen en dat de maatschappelijke positie van jongeren wordt versterkt.

Daarnaast dient gestreefd te worden naar een zinvolle vrije tijdsbesteding van jongeren. Door deelname aan georganiseerde sport- of educatieve activiteiten wordt verveling voorkomen. Wanneer jongeren in groepjes rondhangen zonder iets om handen te hebben, is het gevaar groter dat de stap naar criminele activiteiten wordt gezet.

Wanneer jongeren gemotiveerd worden - een deel van - hun vrije tijd in georganiseerd verband te besteden, kan dat hun positie op langere termijn verbeteren.

De aandacht van het project voor de werkvelden politie, school, gezin en vrije tijd leidt tot een aantal subdoelstellingen van het project, waarbij gedacht moet worden aan:

- vermindering van schoolverzuim,
- voorkomen van schooluitval,
- terugleiding naar school/opleiding van absolute schoolverzuimers,
- verbetering van de communicatie tussen jongeren en hun ouders,
- verbetering van de relaties tussen jongeren en hun ouders,
- voorkomen van uithuisplaatsingen,
- voorkomen van een (volgend) politiecontact,
- voorkomen van afglijden naar criminele circuits,
- bevordering van deelname aan vormen van zinvolle vrije tijdsbesteding (bijvoorbeeld sport).

De doelgroep wordt vastgesteld op Marokkaanse jongeren in de leeftijd van 10 tot 18 jaar. De vraag doet zich voor of hierbij extra aandacht geschonken moet worden aan jongens en meisjes van 10 tot en met 14 jaar. Dit in verband met het feit dat problemen bij allochtone jongeren zich reeds op jonge leeftijd zouden manifesteren.

De geluiden vanuit het basisonderwijs waar op school weinig problemen met de leerlingen worden geconstateerd, lijken hiermee in tegenspraak. Anderen, zoals de leerplichtambtenaar, OETC-leerkrachten en de politie, wijzen juist op het feit dat problemen bij kinderen zich op steeds jongere leeftijd manifesteren. Ook het feit dat buurtbewoners soms klagen over overlast van kinderen van

deze leeftijdscategorie bij het stadsdeel, bevestigt de mededeling van de basisscholen dat men daar niet volledig op de hoogte is van het doen en laten van kinderen buiten schooltijd.

Wij menen dat het project extra aandacht moet schenken aan kinderen in de leeftijd van 10 tot en met 14 jaar. Overigens wordt hier ook op gewezen in het Eindrapport van de Stuurgroep Bestuurlijke Preventie van Criminaliteit. Deze stuurgroep adviseert aandacht te besteden aan jonge allochtonen in de laatste fase van het basisonderwijs en de eerste fase van het voortgezet onderwijs³.

4.3 Uitvoering en sturing

Voorshands verdient het aanbeveling het project bij de sector Welzijn en Onderwijs, afdeling Welzijnsbeleid van het stadsdeel Osdorp aan te haken. Deze sector is verantwoordelijk voor het project.

Binnen het project zullen twee functionarissen worden aangesteld: een projectfunctionaris (of coördinator) en een contactfunctionaris (of bemiddelaar).

De projectmedewerkers moeten elkaar ondersteunen en een team vormen.

De coördinator heeft de volgende taken:

- ontwikkeling en instandhouding netwerken,
- onderhouden externe contacten van het project,
- bewaking van de intake van cliënten,
- begeleiding van de bemiddelaar,
- verkenning van de mogelijkheden van flankerende projecten,
- supervisie registratie-systeem.

De bemiddelaar heeft als taken:

- onderhouden van contacten met vindplaatsen (politie, school, buurthuis, snackbar, enz),
- onderhouden van contacten met Marokkaanse jongeren,
- individuele bemiddeling,
- begeleiding van jongeren indien noodzakelijk,
- coördinatie van hulpverlening,
- goede verslaglegging van de hulpvraag en de ondernomen activiteiten.

Beide functionarissen hebben tot taak lacunes in de opvang van Marokkaanse jongeren te signaleren. Daarnaast dienen met betrokken instanties ideeën te worden ontwikkeld om dergelijke lacunes weg te nemen, zodat structurele verbeteringen in de positie van de jongeren mogelijk zijn.

Beleidsmatige sturing van het project zal plaats vinden door een begeleidingscommissie. De volgende instellingen zullen worden uitgenodigd zitting te nemen in deze commissie:

- politie,
- justitie,
- Caland-lyceum,
- leerplichtambtenaar Osdorp,
- SWWT,
- Stedelijke Marokkaanse Raad of Wijkraad voor Marokkanen Osdorp,
- ministerie van Binnenlandse Zaken,
- stadsdeel Osdorp, afdeling Welzijnsbeleid.

³ 'Eindrapport Stuurgroep Bestuurlijke Preventie van Criminaliteit', red. A. Rook en J.W. Leeuwenburg, maart 1991 p. 10. Zie eveneens 'Hoezo verloren?', Bemiddeling voor Marokkaanse jongeren', J. Gijtenbeek en C.A. van 't Hoff, 1990, p. 64 en 65.

4.4 Methodiek

Bemiddeling

Ten behoeve van jongeren die binnen een of meer van sectoren waarop het project zich richt - school, gezin, politie en vrije tijdsbesteding - problemen ondervinden, worden door de contactfunctionaris bemiddelingsactiviteiten ondernomen.

Bemiddelingen kunnen verschillende vormen aannemen. Er zullen veel gesprekken worden gevoerd met jongeren, hun ouders en hun broers of andere familieleden. Ook met vertegenwoordigers van instanties zoals scholen, onderwijsbegeleiding, hulpverlening, maatschappelijk werk, arbeidsbemiddeling, buurtwerk, politie, openbaar ministerie, rechtelijke macht, advocatuur en de raad voor de kinderbescherming zal regelmatig om de tafel worden gezeten.

Daarnaast zullen ook meer praktische activiteiten worden ondernomen, zoals het zoeken van een geschikte school of opleiding of het begeleiden van een jongere naar een officier van justitie.

Een bemiddeling vangt in principe aan met een gesprek met de aanmelder. Aanmeldingen zijn met name te verwachten vanuit de politie en de school, maar ook jongeren zelf of hun ouders kunnen een beroep doen op het project. Zo snel mogelijk zoekt de contactfunctionaris vervolgens contact met een jongere en voert een eerste gesprek, buiten de aanwezigheid van anderen. In dit gesprek en in eventuele vervolgesprekken tracht de contactfunctionaris het vertrouwen van de jongere te winnen. Vanuit deze vertrouwenspositie moeten problemen van de jongere in kaart worden gebracht.

Daarna moet de situatie aan de jongere zelf worden verduidelijkt zodat hij of zij inzicht krijgt in de eigen situatie; er moet gezocht worden naar oplossingen door de bemiddelaar en de jongere.

Uitgangspunt van het project is het betrekken van ouders bij het streven naar oplossingen. Na de intake, waarvan een gesprek met een jongere deel uit maakt, vindt daarom een gesprek plaats met (een van) diens ouders, tenzij een jongere daar bezwaar tegen heeft.

Met de ouders wordt de situatie van de jongere besproken. De contactfunctionaris verschaft duidelijkheid aan ouders over de situatie van de jongere. De handelwijze van Nederlandse instanties wordt uitgelegd en aan ouders worden adviezen verstrekt.

Daarna spreekt de bemiddelaar met een vertegenwoordiger van de sector waar zich problemen afspelen.

Aan de hand van de gesprekken brengt de bemiddelaar de problemen in kaart en gaat vervolgens over tot de aanpak ervan. Deze aanpak kan langs twee wegen:

- de contactfunctionaris gaat zelf hulp geven,
- de contactfunctionaris kan andere instanties inschakelen.

Indien besloten wordt dat door het project zelf hulp verleend zal worden, organiseert de contactfunctionaris een gesprek tussen de verschillende partijen en treedt daarbij op als intermediair:

- hij verduidelijkt de problemen aan de verschillende partijen,
- hij verduidelijkt de visies van de partijen op de problematiek,
- hij doet op basis van de verkregen informatie, een voorstel om tot een oplossing te komen.

Indien de situatie van de jongere vereist dat andere instellingen worden ingeschakeld, dan zorgt de contactfunctionaris daarvoor. Het project maakt gebruik van de aanwezige voorzieningen; men moet niet alles zelf doen, maar moet andere instanties die hulp kunnen verlenen inschakelen. De bemiddelaar draagt zorg voor de coördinatie van de hulpverlening. Het project benut netwerken die rondom de jongere gespannen zijn.

Begeleiding

In de loop van een bemiddeling kan duidelijk worden dat de problematiek van de jongere dermate omvangrijk is, dat begeleiding door de contactfunctionaris noodzakelijk is. Begeleiding is een vorm van hulpverlening die verder gaat dan bemiddeling en zij vereist een grotere tijdsinvestering.

Begeleiding houdt in dat met de betrokkene regelmatig afspraken worden gemaakt waarin adviezen verstrekt worden. De bemiddelaar gaat actief aan de slag met de jongere en biedt hulp op een zo breed mogelijk front (conflictoplossing in thuissituatie, begeleiding naar opleiding, ondersteuning bij het zoeken naar werk, voorbereiding strafzaak, enz.).

Voorwaarde om tot begeleiding over te gaan is de instemming van de jongere. Bij aanvang van de begeleiding moeten duidelijke afspraken met de jongere gemaakt worden over de na te streven doelen.

Afronding

Als het probleem waarvoor bemiddeld wordt is opgelost en zich geen nieuwe problemen voordoen, wordt de bemiddeling afgerond.

Na twee maanden vindt dan een follow-up gesprek plaats waarbij nagegaan wordt of zich alsnog problemen voor hebben gedaan. Indien dat het geval blijkt te zijn, wordt de bemiddeling herstart.

Randvoorwaarden

Succesvolle bemiddelingen vereisen dat de bemiddelaar flexibel optreedt.

Het project moet over een eigen ruimte beschikken van waaruit activiteiten kunnen worden ondernomen.

Er zal naar gestreefd worden de gesprekken zoveel mogelijk in het kantoor van het project te voeren. Belangrijke overweging daarbij is, dat partijen zich dan op 'neutraal terrein' bevinden. Echter vooral ook op school en in mindere mate thuis bij de betrokkenen, op het politiebureau, bij de moskee, op straat en in het buurthuis kunnen gesprekken plaatsvinden.

Een telefoon met antwoordapparaat moet in het kantoor aanwezig zijn voor een optimale bereikbaarheid.

Bemiddelingen zullen niet altijd tijdens kantooruren kunnen worden uitgevoerd; de mogelijkheid moet bestaan ook in de avonduren en in het weekend deze activiteiten te verrichten.

De contactfunctionaris moet goede contacten met de zelforganisaties onderhouden. Een breed draagvlak binnen de Marokkaanse gemeenschap vergemakkelijkt de entree binnen gezinnen en vergroot de kansen van het project.

Profielschets bemiddelaar

In eerste instantie verdient het aanbeveling een mannelijke bemiddelaar aan te stellen; bij uitbreiding kan het team zeker versterkt worden met een vrouwelijke bemiddelaar. Naar verwachting heeft een vrouw meer mogelijkheden de moeders van de betrokken jongeren te bereiken. Dit kan zeer belangrijk zijn om te komen tot conflictoplossing.

Een contactfunctionaris dient aan een aantal criteria te voldoen, wil van succesvolle bemiddeling van het project sprake kunnen zijn⁴.

Het gaat om de volgende criteria.

- De bemiddelaar is van Marokkaanse herkomst.
- De bemiddelaar beheerst de Marokkaans-Arabische taal en het Berber.
- De bemiddelaar is van HBO-niveau, al is een diploma op dat niveau geen vereiste.
- De bemiddelaar neemt een neutrale en onafhankelijke positie in binnen de Marokkaanse samenleving.
- De bemiddelaar moet het vertrouwen kunnen winnen van zowel jongeren en ouders als instanties en een tussenpositie in kunnen nemen.
- De bemiddelaar dient de regels van de islam te kennen.
- De bemiddelaar dient kennis te hebben van het Nederlandse schoolstelsel en van de werking van Nederlandse instanties in het algemeen (bijvoorbeeld de politie).
- De bemiddelaar moet creatief zijn en initiatiefrijk.
- De bemiddelaar moet bereid zijn tot een flexibele hantering van werktijden.

4.5 Werkplan

Introductie; januari/februari 1992

Een goede introductie van de bemiddelaar per 1-1-1992 is belangrijk.

In januari zal een korte introductie-ronde plaatsvinden bij de instanties met welke samenwerking wordt beoogd. Het gaat hierbij om scholen voor basis- en voortgezet onderwijs, politie, leerplichtambtenaar en welzijnswerk.

Eind januari en begin februari 1992 kunnen een aantal stages worden ingelast als de betreffende instanties daarmee accoord gaan. Hierbij moet gedacht worden aan:

- een korte stage-periode (waaronder verstaan moet worden meelopen, meekijken en praten) bij het Tienerteam van de politie,
- een aantal dagen meedraaien met buurthuis-activiteiten,

⁴ Deze voorwaarden zijn ontleend aan de profielschets van de contactfunctionaris van het preventieproject in Amersfoort (zie 'Hoezo verloren?', p. 199).

- een korte stage bij de leerplichtambtenaar van Osdorp,
- met de contactfunctionaris in Amersfoort kan overlegd worden en informatie ingewonnen; de mogelijkheden voor een (korte) stage kunnen worden nagegaan.

Directe bekendheid in de Marokkaanse gemeenschap kan bereikt worden door de organisatie begin 1992 van een voorlichtingsavond voor Marokkaanse ouders waarop het project wordt geïntroduceerd.

Werkzaamheden contactfunctionaris; maart tot en met december 1992.

Structurele contacten

Met de volgende instellingen is structureel contact noodzakelijk op de genoemde wijze:

- de contactfunctionaris legt een vast wekelijks bezoek aan het politiebureau waarbij probleemgevallen worden doorgegeven,
- de contactfunctionaris neemt zitting in de zorgbreedte-commissie van het Caland-lyceum,
- de contactfunctionaris overlegt regelmatig met de leerplichtambtenaar,
- de contactfunctionaris onderhoudt regelmatig contact met sleutelfiguren op scholen buiten Osdorp,
- de contactfunctionaris onderhoudt contact met de Marokkaanse zelforganisaties en uitvoerders van het welzijnswerk.

Met de genoemde instanties moeten hierover afspraken worden gemaakt.

Bemiddeling

Tijdens en na de introductie worden jongeren bij het project aangemeld. Het project beoordeelt of de aangemelde gevallen onder de doelgroep van het project vallen en of de problematiek binnen het bereik van het project valt. Indien dat niet het geval is, verwijst het project gericht door en volgt de doorverwijzing telefonisch (indien nodig, is begeleide doorverwijzing mogelijk).

Na intake van de cliënt door de contactfunctionaris kan bemiddeling van start gaan volgens de hiervoor beschreven methodiek.

De contactfunctionaris ruimt hierbij voldoende tijd in voor de verslaglegging van de activiteiten die zijn ondernomen.

Bij die bemiddelingen wordt het netwerk van instellingen die met Marokkaanse jongeren te maken hebben optimaal benut. De contactfunctionaris voegt zich in dat netwerk en maakt gebruik van de beschikbare informatie.

Er wordt naar gestreefd in het eerste jaar van het project ongeveer 40 jongeren te helpen.

Overleg

Wekelijks vindt overleg plaats tussen de projectmedewerkers over de voortgang van het project en in het bijzonder de bemiddelingen.

5 Planning

In de tweede fase van de voorbereiding van het project zullen een aantal taken worden uitgevoerd. Per taak volgt een tijdsplanning en capaciteitsraming. Beschikbare tijd vanaf medio oktober is 33 dagen (11 weken à 3 dagen).

- Start van sollicitatie-procedure voor de contactfunctionaris.
Periode: start medio oktober 1991.
Capaciteit: 2 dagen.
- Nadere uitwerking van de projectorganisatie, resulterend in een projectplan (met nadere uitwerking taak projectfunctionaris en opstelling doelstellingen en evaluatiecriteria).
Periode: oktober en december 1991.
Capaciteit: 4 dagen.
- Uitnodiging van organisaties zitting te nemen in stuurgroep.
Periode: november 1991.
Capaciteit: 2 dagen.
- Onderzoek naar de haalbaarheid van de opzet van registratiesysteem en de vorm ervan.
Periode: november 1991.
Capaciteit: 9 dagen.
- Bepaling van samenwerking met instanties in de vorm van afspraken, c.q. convenanten. Het gaat hierbij met name om scholen, politie, leerplichtambtenaar, SWWT en het stedelijke Perspectief-project voor Marokkaanse jongeren.
Periode: vanaf december 1991 (loopt door in 1992).
Capaciteit: 6 dagen.
- Verkenning van mogelijkheden van flankerende projecten. In verband hiermee zullen gesprekken gevoerd worden met medewerkers van bestaande projecten voor Marokkaanse of allochtone jongeren.
Periode: oktober tot en met december 1991 (loopt door in 1992).
Capaciteit: 6 dagen.
- Vaststelling werkplan 1992 van de projectfunctionaris.
Periode: december 1991.
Capaciteit: 1 dag.

De resterende 3 dagen die zullen worden benut voor overleg en diverse dagelijkse activiteiten.